

ROSANA RATKOVČIĆ
predavačica na Studiju likovne kulture
Umjetničke akademije u Osijeku, Sveučilište
Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

SREDNJOVJEKOVNO ZIDNO SLIKARSTVO
U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ
doktorska disertacija

Mentor: dr. sc. Igor Fisković, red. prof.

Disertacija je obranjena 5. studenog 2010. na
Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu,
pred povjerenstvom:
dr. sc. Predrag Marković, izv. prof.
dr. sc. Igor Fisković, red. prof.
dr. sc. Vladimir Goss, red. prof.

njovjekovnom zidnom slikarstvu na području kontinentalne Hrvatske sa sigurnošću možemo utvrditi djelovanje radionice domaćeg majstora. Ova radionica dolazi iz Hrvatskog primorja, a njezino djelovanje i prevladavanje primorskih utjecaja na zidnim slikama ovog područja vjerojatno se može povezati sa širenjem posjeda frankopanske obitelji i njihovim pokroviteljstvom zidnih slika, koje potvrđuje i prisustvo glagoljske pismenosti. x

SAŽETAK

U kontinentalnom dijelu Hrvatske spomenici srednjovjekovnog zidnog slikarstva rašireni su na velikom području, od Drave na sjeveru do Kupe i Petrove gore na jugu. Među ovim spomenicima mogu se razlikovati tri skupine, gdje zemljopisni položaj i povijesne prilike utječu na različita obilježja razvoja i smjerove primanja stilskih utjecaja.

Obilježja talijanskog slikarstva trećenta najviše su prisutna u skupini zidnih slika koja se od Zagreba prostire do požeškog područja i Novih Mikanovaca na krajnjem istoku. Dodirne točke s mađarskim primjerima, koje su primjećene na nekim spomenicima iz ove skupine, pokazuju kako talijanski trećentistički utjecaji ovdje vjerojatno dolaze posredstvom Mađarske.

U prvoj polovici 15. stoljeća težište razvoja zidnog slikarstva prebacuje se na prostor Hrvatskog Zagorja. Tamo se nalazi grupa spomenika s ranim obilježjima mekog stila i internacionalne gotike. Sličnost sa slovenskim primjerima pokazuje kako ovi utjecaji iz Srednje Europe posredstvom Slovenije prodiru i na području Hrvatskog Zagorja.

Nakon prekida u razvoju koji nastupa u drugoj polovici 15. stoljeća, s pojačanom opasnosti od turskih prodora, vodeću ulogu u razvoju zidnog slikarstva preuzima područje južno od Save. U ovoj skupini, na početku 16. stoljeća, prvi put u sred-